

ЗКП5 (ЧУБ)

Г. С. ТАРАЗЕВІЧ, Г. М. СТАЛЯРОВА

У БАРАЦЬБЕ ЗА ТЭХНІЧНЫ ПРАГРЭС

У ДАДАШОГУ СЕКРАТАРАЖ ПАРТЫЙНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

ЗКП5 (476)

Т19

У ДАПАМОГУ САКРАТАРАМ ПАРТЫЙНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

Г. С. ТАРАЗЕВІЧ, Г. М. СТАЛЯРОВА

У БАРАЦЬБЕ ЗА ТЭХНІЧНЫ ПРАГРЭС

Урадавая бібліятэка
Ів. № 919184
Імя ГОРНАГА

Ф.Б.

МІНСК
„БЕЛАРУСЬ“
1977

Президентская библиотека
Республики Беларусь

8 800001 040508

ЗКП.03

Т 19

Т $\frac{10205-064}{М 301(05)-77}$ 015-77

© «Беларусь», 1977

Сярод вузлавых праблем развіцця эканомікі на сучасным этапе першачарговай задачай, як падкрэслівалася на XXV з'ездзе КПСС, застаецца паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу. Гэта адзін з асноўных шляхоў павышэння эфектыўнасці грамадскай вытворчасці, яе якасных паказчыкаў. З'езд партыі адзначаў, што «толькі на аснове паскоранага развіцця навукі і тэхнікі могуць быць вырашаны канчатковыя задачы рэвалюцыі сацыяльнай — пабудавана камуністычнае грамадства»¹.

У Савецкім раёне горада Мінска ёсць усе неабходныя перадумовы для паспяховага ажыццяўлення задач, якія паставіў XXV з'езд КПСС. Яны забяспечаны стваральнай працай мінулых гадоў. Датэрмінова, за 4 гады і 5 месяцаў працоўныя раёна выканалі пяцігадовы план па агульнаму аб'ёму прамысловай вытворчасці. Выпуск прамысловай прадукцыі павялічыўся на 244,3 працэнта, што намнога перавысіла кантрольныя лічбы. Прадукцыйнасць працы ўзрасла ў два разы супраць 66 працэнтаў па плану, у 2,2 раза павысілася фондааддача. Больш 70 працэнтаў росту прадукцыйнасці працы атрымана за кошт укаранення мерапрыемстваў навукова-тэхнічнага

¹ Матэрыялы XXV з'езда КПСС. Мінск, «Беларусь», 1976, с. 47.

прагрэсу. У дзевятай пяцігодцы прамысловасць Савецкага раёна значна абнавіла наменклатуру выпускаемай прадукцыі, асвоіўшы 174 віды новых вырабаў. Укаранёна 327 перадавых тэхналагічных працэсаў.

Дынамічным жыццём, якое напоўнена вялікімі задумамі і практычнымі справамі па ажыццяўленню рашэнняў XXV з'езда КПСС, жывуць партыйныя арганізацыі ў дзiesiąтай пяцігодцы. Няма сёння ў нашым раёне такога прадпрыемства, дзе б не ішоў працэс нястомнага ўдасканалвання вытворчасці, не вялася барацьба за няспынае павышэнне яго эфектыўнасці на аснове навукова-тэхнічнага прагрэсу.

У рабоце працоўных калектываў раёна можна выдзеліць тры асноўныя напрамкі практычнай рэалізацыі дасягненняў навукова-тэхнічнага прагрэсу:

— скарачэнне тэрмінаў стварэння і ўкаранення новай тэхнікі;

— механізацыя і аўтаматызацыя ручной працы і пераход ад частковай да комплекснай механізацыі і аўтаматызацыі;

— павышэнне якасці, надзейнасці і даўгавечнасці вырабаў.

Гэтыя напрамкі цесна звязаны між сабой, узаемаабумоўлены і складаюць асноўныя звенні работы райкома партыі, пярвічных арганізацый, накіраванай на павышэнне эфектыўнасці вытворчасці. На іх засяродзіў увагу камуністаў пленум райкома КПБ, які адбыўся ў верасні 1976 года. Пленум абмеркаваў пытанне «Аб задачах партыйных арганізацый раёна па паскарэнню ўкаранення дасягненняў навукова-тэхнічнага прагрэсу ў вытворчасць і павышэнню якасці прадукцыі ў святле паграбаванняў XXV з'езда КПСС».

УМАЦАВАННЕ СУВЯЗІ НАВУКІ З ВЫТВОРЧАСЦЮ — ГЛЫБОКА ПАРТЫЙНАЯ СПРАВА

Дзевятая пяцігодка паказала, што дастойны ўклад у паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу, стварэнне новай тэхнікі і тэхналогіі ўнеслі вучоныя і спецыялісты навукова-даследчых, праектных інстытутаў, вышэйшых навучальных устаноў раёна. Вучоныя раёна выканалі распрацовак больш чым на 100 мільёнаў рублёў, умацавалі сувязь з прамысловымі прадпрыемствамі. Удзельная вага гаспадарчадагаворных работ узрасла ў 1,8 раза.

З мэтай павышэння эфектыўнасці навуковых даследаванняў, хуткага ўкаранення іх вынікаў у вытворчасць Савецкі райком партыі выкарыстоўвае разнастайныя формы і метады партыйнага ўплыву на работу навуковых калектываў.

Адной з дзейсных форм шырокага прыцягнення вучоных да вырашэння найбольш важных праблем навукова-тэхнічнага прагрэсу з'яўляюцца навукова-практычныя канферэнцыі. У пачатку мінулай пяцігодкі ў раёне была праведзена канферэнцыя на тэму «Аб ролі партыйных арганізацый ВНУ, навукова-даследчых і праектных інстытутаў у рэалізацыі рашэнняў XXIV з'езда КПСС па паскарэнню навукова-тэхнічнага прагрэсу». Тут ішла прадметная размова пра шляхі ўмацавання сувязі навукі і вытворчасці ў інтарэсах далейшага развіцця тэхнічнага прагрэсу на прадпрыемствах раёна і павышэнне на гэтай аснове эфектыўнасці вытворчасці.

Вучоныя і работнікі вытворчасці распрацавалі праграму дзеянняў па пашырэнню дзелавых кантактаў, па аб'яднанню намаганняў у вырашэнні канкрэтных тэхнічных праблем. Узяты курс у гэтай справе пераконвае ў тым, што ён зусім правільны, прыносіць добры плён.

Заслугоўвае ўвагі садружнасць калектываў Навуко-

ва-даследчага інстытута электронных вылічальных машын і Мінскага вытворчага аб'яднання вылічальнай тэхнікі. Тут наглядна можна ўбачыць, як навука становіцца непасрэднай прадукцыйнай сілай. За гады дзевятай пяцігодкі калектыў Навукова-даследчага інстытута электронных вылічальных машын зрабіў якасна новы крок у распрацоўцы сучаснай вылічальнай тэхнікі, якая заснавана на прымяненні перадавой тэхналогіі і мікраэлектронікі. Пяцігадовы тэматычны план выкананы на 104,9 працэнта. За гэты час закончана распрацоўка 103 тэм, замест 77 па плану. Вельмі каштоўна тое, што ўсе яны знайшлі прымяненне ў народнай гаспадарцы. Закончана распрацоўка і арганізавана серыйная вытворчасць самых распаўсюджаных ЭВМ трэцяга пакалення ЕС-1020 і ЕС-1022, якія сталі базавымі машынамі галіновых аўтаматызаваных сістэм кіравання.

Распрацавана высокаэфектыўная мадэль ЭВМ ЕС-1035, якая праграмна сумяшчальная з ЭВМ «Мінск-32». Ажыццёўлены комплекс работ па стварэнню сістэмы алфавітна-лічбавых дысплеяў.

Вялікая работа праведзена па распрацоўцы сістэмы матэматычнага забеспячэння ДЭС/ЕС. Гэта першая ў нашай краіне аперацыйная сістэма з такім шырокім наборам магчымасцей, што прадастаўляюцца карыстальнікам вылічальных машын ЕС-1020, 1030, 1040 і 1022. У цяперашні час сістэма налічвае 1,3 мільёна каманд і паспяхова эксплуатаецца на прадпрыемствах нашай краіны і сацыялістычных дзяржаў.

Праведзены мадэрнізацыя і расшырэнне магчымасцей сістэмы матэматычнага забеспячэння самай распаўсюджанай у краіне ЭВМ «Мінск-32». Аб'ём праграмы гэтай сістэмы даведзены да 500 тысяч каманд. Гэта сістэма стала базавай для АСУ ў розных галінах народнай гаспадаркі.

Шматгадовы вопыт узаемаадносін інстытута з тысячамі карыстальнікаў электронных вылічальных машын

паказаў, што задачы навукова-даследчага інстытута заключаюцца не толькі ў распрацоўцы новага вырабу і аказанні дапамогі заводу ва ўкараненні яго ў серыйную вытворчасць, але і ў пастаянным удасканалванні яго па выніках укаранення ў народнай гаспадарцы. Напрыклад, эксплуатацыя першых ЭВМ ЕС-1020 паказала эфектыўнасць іх выкарыстання ў народнай гаспадарцы, а таксама ўказала і на магчымасць стварэння на яе базе больш прадукцыйнай машыны. У кароткія тэрміны спецыялістамі Навукова-даследчага інстытута ЭВМ і СКБ заводу імя Р. К. Арджанікідзе была распрацавана новая мадэль ЭВМ ЕС-1022, якая мае прадукцыйнасць у 5—6 разоў вышэй у параўнанні з ЕС-1020. Машына атрымала шырокае прызнанне ў карыстальніка.

Вопыт сумеснай работы інстытута і заводу па ўкараненню новых вырабаў паказаў, што чым раней завод падключаецца да работ інстытута, тым эфектыўней адбываецца ўкараненне вырабаў у серыю. На стадыі адпрацоўкі тэхнічнай дакументацыі доследнага ўзору інстытут узгадняе яе з заводам, і прадпрыемства можа пачынаць падрыхтоўку вытворчасці яшчэ задоўга да заканчэння распрацоўкі. Такія ўзаемаадносіны дазваляюць выйграваць каля паўтара-двух гадоў. Доследная партыя ЭВМ «Мінск-32», ЕС-1020, ЕС-1022 была выпушчана менш чым праз паўгода пасля правядзення дзяржаўных выпрабаванняў доследнага ўзору.

Такім жа спосабам ажыццяўляецца падрыхтоўка і да выпуску новай ЭВМ ЕС-1035.

У інстытуце распрацавана і зацверджана палажэнне аб аўтарскім наглядзе, што садзейнічае павышэнню якасці вырабаў. А гэта новая з'ява ва ўзаемаадносінах распрацоўшчыка, таго, хто вырабляе прадукцыю, і карыстальніка.

Сувязі з заводам не абмяжоўваюцца толькі тэхнічнымі рамкамі. Стала традыцыяй, калі найбольш складаныя пытанні, звязаныя з запускам у вытворчасць новай

прадукцыі, разглядаюцца на сумесных пасяджэннях парткомаў аб'яднання вылічальнай тэхнікі і інстытута электронных вылічальных машын. А гэта, ў сваю чаргу, дысцыплінуе выканаўцаў, павышае пачуццё адказнасці за даручаную справу.

У цяперашні час мы знаходзімся на такой стады развіцця тэхнікі, калі без глыбокага эканамічнага аналізу нельга праводзіць распрацоўку. А гэта трэба разумець так. У сувязі з тым, што структура і складанасць ЭВМ рэзка павялічваюцца, кошт і працаёмкасць распрацовак за 16 гадоў павялічыліся ў 100 разоў (ад «Мінск-1» да ЕС-1035), і, безумоўна, нельга пачынаць распрацоўку новага вырабу, не ацаніўшы папярэдне яе эканамічнага эфекту ў народнай гаспадарцы. Для гэтай мэты ў інстытуце існуе метадыка ацэнкі эфектыўнасці сродкаў вылічальнай тэхнікі на стады распрацоўкі і ўкаранення, што дазваляе рабіць ацэнку вырабу, які распрацоўваецца, на стады эскізнага і тэхнічнага праектавання, кіраваць ходам распрацоўкі ў патрэбным напрамку.

Дабіцца далейшага павышэння эфектыўнасці і якасці распрацовак, іх хутчэйшага ўкаранення ў вытворчасць — асноўны напрамак у рабоце партыйнай арганізацыі інстытута. Іменна на гэта партком і арыентуе партыйныя арганізацыі аддзяленняў і партгрупы. Заслухаўшы справаздачы аб рабоце шэрага цэлавых арганізацый, партгруп, члены парткома выказалі прапанову абмеркаваць наспеўшыя праблемы на агульным партыйным сходзе інстытута. Рашылі правесці сход з парадкам дня «Аб ролі партыйнай арганізацыі ў павышэнні навукова-тэхнічнага ўзроўню і якасці навукова-даследчых і доследна-канструктарскіх работ».

Каб вывучыць і паўней улічыць думку калектываў вытворчых падраздзяленняў, партком звярнуўся да распрацоўшчыкаў, канструктараў, рабочых з просьбай падзяліцца ў ходзе падрыхтоўкі да сходу сваімі заўвагамі, выказаць прапановы, як павысіць эфектыўнасць і якасць

распрацовак. Камуністы і беспартыйныя таварышы праявілі высокую актыўнасць. У партком паступіла больш 50 прапаноў, частка з якіх была рэалізавана ўжо ў ходзе падрыхтоўкі да сходу. Некаторыя з іх знайшлі сваё адлюстраванне ў пастанове сходу.

Актыўнасць камуністаў, што праявілася як у ходзе падрыхтоўкі, так і ў час сходу, дазволіла выпрацаваць галоўныя напрамкі ў рабоце партыйнай арганізацыі па павышэнню навукова-тэхнічнага ўзроўню і якасці распрацовак.

Партком, цэлавяя партыйныя арганізацыі асабліваю ўвагу надаюць стварэнню такіх умоў, якія вызвалілі б распрацоўшчыка ад нятворчай працы і накіравалі ўсю яго энергію на вырашэнне новых праблем. У сувязі з гэтым вялікае значэнне мае завяршэнне ў інстытуце стварэння комплекснай сістэмы аўтаматызацыі праектавання, якая ўключае ў сябе не толькі працэс праектавання, але і працэсы вырабавання і вырабу апаратуры, а таксама далейшае ўдасканаленне комплекснай сістэмы высокай актыўнасці і якасці работы.

Выконваючы рашэнне партыйнага сходу, які абмеркаваў пытанні павышэння навукова-тэхнічнага ўзроўню і актыўнасці распрацовак, камуністы электроннага аддзялення на сваім справаздачна-выбарным сходзе ўнеслі прапанову падтрымаць пачын перадавых прадпрыемстваў, навукова-даследчых, праектных інстытутаў і ВНУ Свярдлоўскага раёна горада Масквы і пачаць паход за высокую актыўнасць і якасць пад дэвізам «У дзесятай пяцігодцы ўсе распрацоўкі — ва ўстаноўленыя тэрміны, пры выдатнай якасці і высокай актыўнасці». Усе падраздзяленні інстытута падтрымалі гэту ініцыятыву. У выніку было вырашана ў першым годзе дзесятай пяцігодкі 7 навукова-даследчых распрацовак закончыць да тэрмінова, з выдатнай якасцю.

Калектыв навукова-даследчага інстытута ЭВМ свае абавязацельствы паспяхова выканаў.

Райком партыі сістэматычна аналізуе дзейнасць навуковых і практных калектываў, імкнучыся аказаць ім максімальную дапамогу і падтрымку, звяртаючы асабліваю ўвагу на хутчэйшае выкарыстанне іх дасягненняў у вытворчай практыцы.

Прадметам асаблівай увагі раённага камітэта партыі з'яўляецца практыка ажыццяўлення партыйнымі арганізацыямі навуковых і навучальных устаноў права кантролю дзейнасці адміністрацыі, якое было ім прадастаўлена рашэннямі XXIV з'езда КПСС. Цяпер можна сказаць, што гэта права партыйных арганізацыі выкарыстоўваюць эфектыўна і пры фарміраванні тэматыкі інстытутаў, і ў справе кадровай работы, і пры вырашэнні самых розных гаспадарчых пытанняў.

Ва ўсіх інстытутах створаны камісіі па кантролю канкрэтных участкаў дзейнасці адміністрацыі (павышэнне эфектыўнасці навуковых даследаванняў, паскарэнне ўкаранення дасягненняў навукі ў вытворчасць, паляпшэнне якасці распрацовак і іншых). Прапановы і вывады камісій разглядаюцца на пасяджэннях парткомаў і партбюро, па іх прымаюцца канкрэтныя рашэнні. Выкарыстоўваецца і такая выпрабаваная форма партыйнага кантролю, як справаздачы кіраўнікоў навуковых калектываў на партыйных сходах.

Прадастаўленне права кантролю дзейнасці адміністрацыі напоўніла работу партыйных арганізацый навуковых устаноў новым зместам, прыкметна павысіла актыўнасць камуністаў, іх адказнасць за стан спраў.

Вялікае распаўсюджанне ў раёне атрымала такая форма ўмацавання сувязі навукі з вытворчасцю, як стварэнне вучэбна-навукова-вытворчых аб'яднанняў на грамадскіх пачатках. Ініцыятарам гэтага пачынення ў нашай рэспубліцы выступіў калектыв Беларускага політэхнічнага інстытута. На сумесных пасяджэннях партыйных камітэтаў інстытута, аўтамабільнага і трактарнага заводаў былі прыняты рашэнні аб арганізацыі аб'яднан-

няў «МАЗ — БПІ» (4 кастрычніка 1974 г.) і «МТЗ — БПІ» (16 лістапада 1974 г). Прадугледжвалася значнае ўмацаванне садружнасці ў вырашэнні навукова-вытворчых пытанняў з мэтай хутчэйшага ўкаранення ў вытворчасць навуковых распрацовак, павышэнне ўзроўню кваліфікацыі рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і выкладчыкаў, паляпшэнне падрыхтоўкі спецыялістаў для народнай гаспадаркі.

Парткомы вызначылі арганізацыйную структуру кіравання аб'яднаннямі. Для кіраўніцтва сумеснымі работамі аб'яднання стварылі саветы, якія ўзначалілі рэктар інстытута і дырэктар завода. У састаў саветаў увайшлі кіраўнікі падраздзяленняў заводаў, вядучыя вучоныя інстытута, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый. Функцыі аператыўнай работы па падрыхтоўцы пытанняў да пасяджэнняў саветаў, а таксама кантролю за выкананнем прынятых рашэнняў ускладзены на рабочыя групы саветаў, якія ўзначальваюць прарэктар інстытута па навуковай рабоце і галоўныя спецыялісты прамысловых прадпрыемстваў.

У партыйных камітэтах інстытута і прадпрыемстваў ёсць сектары па сувязі навукі з вытворчасцю ў рамках аб'яднанняў. Іх узначальваюць члены парткомаў. Сектары пастаянна накіроўваюць і кантралююць дзейнасць аб'яднанняў.

За час, што мінуў з дня стварэння аб'яднанняў, праведзена вялікая арганізацыйная работа. Саветы аб'яднанняў падрыхтавалі і зацвердзілі палажэнні, якія рэгламентуюць сумесную дзейнасць, а таксама перспектыўныя планы работы на дзесятую пяцігодку.

З поўным тэкстам дакумента можна
азнаёміцца ў бібліятэцы